

RÉDACTION - REDACJA
ADMINISTRATION - ADMINISTRACJA
46, rue de la Charité, LYON
Tél.: Franklin 07-30
Câbl. Postal: Lyon 628-06
ABONNEMENTS - ABONEMENTS
1 3
25 fr. 75 fr.

WIARUS POLSKI

QUOTIDIEN POLONAIS

VENREDI
PIATEK
26
FEVRIER 1943
LUTY

Rok 54. Année. Nr. 49

Diś wyszlyjany: Aleksandrom
Jutro: Gabriela
PRIX
CENA 1 fr.

Przechodzenie linii demarkacyjnej po 1 marca

Vichy. — Jak już poprzednio donoszono — od 1 marca obywatel francuski, za wyjątkiem Żydów i niepożądanych — będą mogli przechodzić linię demarkacyjną według następujących wskazówek.

16 punktów przejazdu
Podróźni mogą przechodzić linię demarkacyjną w dowolnym punkcie, ale kontrola policji francuskiej będzie wykonywana w 16 następujących miejscowościach: Orzez, Mont - de - Marsan, Langon, Montpont, La Rochefoucault, Fleure, Jardre, Vierzon, Bourges, Moulin, Digoin, Paray-le-Monial, Chaloux - sur - Saône, Sourre, Parcy, Coupey.

Dla przekroczenia linii będzie wymagane okazanie karty tożsamości, odnowionej na rok 1943 według niżej podanych warunków.

Urzędnicy i członkowie instytucji publicznych mogą przedstawić odpowiednią kartę administracyjną, względnie zlecenie służbowe, o ile jest ono nadal ważne. Jeśli karta służbowa jest wydana na rok 1943, to zlecenia służbowego (ordre de mission) nie potrzeba.

Nie potrzeba żadnego specjalnego zezwolenia dla przewoźników dokumentów i korespondencji handlowej.

Zamawianie miejsc w pociągach
Na skutek bardzo ograniczonych środków przewozowych, Koleje Państwowe nie będą mogły powiększyć ilości pociągów, to też ludność powinna zrozumieć konieczność wykazania karnej obywatelskiej i podróżować tylko w razie rzeczywistej i pilnej potrzeby, przesuwać datę podróży jak najdalej po 1 marca br.

Dla uzgodnienia ruchu podróźniczego z możliwościami transportowymi — Dyrekcja Kolei

Państwowych zawiadamia, iż od 1 marca, aż do odwołania, koniecznym będzie zamawianie miejsc z góry w pociągach pospiesznych pomiędzy obiema strefami. Bez odpowiednich dowodów zamówienia miejsca z góry — podróźni nie będą wypuszczeni na perony dworców.

Ważność kart tożsamości
Przypomina się na wstępie, iż karty tożsamości, wydane przed 1. 1. 1943 a nie sprawdzone — nie upoważniają do przekraczania linii demarkacyjnej, ale mogą wystarczyć do stwierdzenia tożsamości zainteresowanych.

Karty, wydane w czasie od 1. 1. 1940 do 31. 12. 1942, oraz karty, wydane przed powyższymi datami, ale później sprawdzone — mogą być przedstawiane do sprawdzenia. Karty wreszcie, wydane po 1. 1. 1943 — nie podlegają sprawdzeniu.

Sprawdzenie kart odbywa się w prelekturach, merostwach, komisariatach policji itp. — według miejscowych zarządzeń.

Rząd wzywa wreszcie ludność do korzystania z przynależnych obecnie udogodnień — ze szczególnym umiarem, a to we własnym, dobrze zrozumiałym, interesie.

LYON. — Przy drzwiach zamkniętych sąd specjalny rozpatrywał sprawę niejakiej F. Lombardi, oskarżonej o zamach na bezpieczeństwo kraju i skazaną na 5 lat więzienia, 10.000 fr. grzywny i 10 lat zakazu pobytu.

Z LYONU

Wszyscy konsumenci otrzymają po 250 gr. suchych jarzyn za znaczki: DA, DB, DC, DD, DE ze stycznia (po 50 gr. za każdy znaczek). Przy tej sposobności podają następujące ceny tych jarzyn: — fasola: 14 fr. 90 — 16 fr. — bób lub mączka z bobu — 13 fr. 70. — soczewica: 11 fr. 75 do 15 fr. — groch łupany: 15 fr. 60 itp.

Konsumenci, zapisani w składkach „Vivagel” — winni zapisać się na ryby w innych dostawach, dostarczając równocześnie kartę zapisu w składkach „Vivagel”.

SPIS MEŻCZYŹN W WIEKU 22 — 31 LAT

LYON. — Rozpoczęto już rejestrację wszystkich mężczyzn obywateli francuskich, urodzonych pomiędzy 1 stycznia 1912 a 31 grudnia 1921 r. Zainteresowani zgłaszają się do odpowiednich merostw, z kartami żywnościowymi i wszelkimi dowodami osobistymi, zawodowymi i t. d.

Po zmianach na linii demarkacyjnej

Prezes merów północnych dziękuje p. Premierowi

Vichy. — P. Tillié, mer Saint-Omer (Pas - de - Calais) i prezes związku merów Północnej Francji, przybył specjalnie do Vichy, by złożyć w imieniu reprezentowanej przez siebie ludności północnych okręgów francuskich — wyrazy podziękowania i wdzięczności Rządowi za ostatnie posunięcia, dzięki którym departamenty Nord i Pas - de - Calais stały ponownie włączone do całości terytorium.

P. Tillié złożył p. Premierowi list dziękczynny, w którym wyraził wielką ulgę, jaką odczuł dzięki ogłoszeniu w ub. niedzielnym dekretych rządowych, co do zniesienia formalności na

między strefami — zakazana, okupowana i nieokupowana.

Nieco później p. Tillié udzielił wywiadu prasowego, w którym przedstawił cel swego przyjazdu do Vichy oraz wyjaśnił ogólne warunki gospodarcze i społeczne tamtejszych okolic, a w szczególności rozwój instytucji samopomocowych, skutecznie i chętnie wspomaganych przez władze centralne i departamentalne.

Centrala projektów robotniczych w Niemczech

Berlin. — Zatrudnieni przy maszynach robotnicy, wykonują przeważnie machinalną pracę, nie wyczerpując umysłu i mają czas i pole do zastanowienia się nad zjawiskami, jakie zauważają w trakcie pracy. Niejednokrotnie już wpadali oni w ten sposób na nowe pomysły, które wprowadzali następnie w życie własnymi środkami, a w razie dodatnich rezultatów — przedstawiali wyniki ich swych prac inżynierom.

Korzystając z takich sporadycznych wypadków, niemieccy wynalazcy robotniczy przyczynili się do ułatwienia wysiłku

LYON. — Z okazji ślubu córki konsula szwajcarskiego p. Meyera, ks. Kardynał Gerlier wyraził podziękowanie szwajcarskiej za szeroką akcję filantropijną, z której korzystają również Francuzi.

Sprawy odtworzenia Czecho - Słowacji?

Berlin. — Jak donoszą z Bratysławy, słowacki minister sprawiedliwości, p. Fritz, przeciwstawia, w wygłoszonym niedawno przemówieniu, czeskiej propagandzie emigracyjnej z Londynu, która stara się zakarbić sobie o-

pinie słowacką na rzecz utworzenia nowej Czecho - Słowacji. „Słowacja pamięta, co musiała znieść pod względem społecznym, gospodarczym i intelektualnym za czasów Republiki p. Benesa. Piękne obietnice Londynu są zresztą dosyć naiwne, gdyż naród słowacki posiada już swe państwo i wolność. W danej chwili sytuacja na Wschodzie jest dość poważna. Choć jednak udało się Sowietom odnieść pewne sukcesy, to zwycięstwo armii Niemiec i ich sojuszników jest gwarantowane”.

trzymania dyplomu lekarskiego, winni złożyć w ciągu miesiąca odpowiednią deklarację w sekretariacie Wydziału Nauk Przyrodniczych wzgl. Szkoły Medycyny, celem przeforsowania kursu przygotowawczego do tych studiów.

Lista studentów dopuszczonych do zapisów na otrzymanie dyplomu państwowego w dziedzinie medycyny, jak również kandydatów do zapisów na drugi rok studiów, ustabiona zostanie według klasyfikacji przeszłorocznych egzaminów, przed otwarciem zapisów na nowy rok akademicki 1943-44. Dla wnieścia na te listy trzeba otrzymać co najmniej połowę przewidzianej punktacji maksymalnej. Ci, którzy odpadną, będą mieli możliwość otrzymania odpowiednich świadectw.

P. Lagardelle, Sekretarz Stanu do spraw Pracy, podkreślił zasady w tym zakresie, które dotyczą pracy w pozostającym społeczeństwie z istotą Statutu Pracy.

P. Marszałek przypomniał o **DRUGIEJ PRZECIE MGR. SPELLMANA**

Watykan. — Jak podają ze źródeł watykańskich, Ojciec Święty przyjął po raz drugi Mgrę Spellmana, Arcybiskupa Nowego Jorku i odbył z nim dłuższą naradę.

PREMIĘ LOTERII KRAJOWEJ
Vichy. — Próbné losowanie premii Loterii Krajowej dało następujące wyniki:
— numer 241.258 wygrał 25.000 fr. w serii A, a
— wszystkie numery, zakończone na 44.996 w serii B wygrały po 3.000 fr.

Następne losowanie odbędzie się za dwa dni, a główne losowanie samej III Loterii Krajowej — w dniu 2 marca br.

PANI CIANG - KAJ - SZEK ZAPROSZONA DO ANGLII
Londyn. — P. Eden, minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, oświadczył na posiedzeniu Izby Gmin, iż rząd brytyjski postanowił zaprosić panią Ciang-Kaj-Szek, małżonkę kierownika Chin — do przybycia do Anglii.

Straty na froncie wschodnim

Berlin. — Po streszczeniu przez mówniarza, jakie wygłosił Stalin do swych wojsk z okazji 25-lecia czerwonej armii, korespondent DNB, dodaje:
„Według oficjalnych obliczeń niemieckich, armia sowiecka straciła dotąd 5,4 miliona jeńców i 15,8 miliona zabitych lub rannych, czyli razem straty jej wyniosły w ciągu 20 miesięcy wojny — 18,2 miliona ludzi.”
„Poza tym armia czerwona straciła 48.000 dział i 34.000 czołgów.”

Równocześnie czynnik półoficjalnie stwierdzają, iż wykaz strat niemieckich, podany w tym przedmówieniu przez Stalina, jest całkowicie zmyślony.”

Z komunikatów...

Z. S. R. R. ...

Berlin. — Nad Kubanem odznaczono szereg szturmów nieprzyjaciela, który poniósł ciężkie straty, podobnie, jak i kolo Miusa. Cztery korpusy sowieckiej zmotoryzowanej piechoty zostały rozбитo, a dowódca, gen. Danastiszyn, poniósł śmierć. Wzięto ponad 1.000 jeńców oraz 44 czołgi. Pomiedzy Donem a Dnieprem oddziały Rzeszy, a zwłaszcza dywizja SS — prowadziły dalej swe operacje defensywne i otoczyły szereg formacji sowieckich. Na zachód od Charkowa i Kurska — także rozbito większe siły nieprzyjacielskie. W ciągu trzech ostatnich dni armia czerwona straciła na północ od Orła 10 tysięcy zabitych, a w dniu wczorajszym — 47 czołgów. Kolo jeziora Ilmen Rosjanie wznowili większe ataki, przy udziale artylerii i znacznej ilości czołgów. Walki te toczą się dalej, ale już dotąd zniszczono na tym odcinku 37 czołgów. Kolo Ladogi nie zaprzestano również ciężkich strat w ludziach i sprzęcie wojennym wszelkiego rodzaju. Lotnictwo Rzeszy bierze czynny udział w walkach lądowych i bombarduje bez przerwy pozycje i koncentracje sowieckie, zwłaszcza w północnej części frontu wschodniego. Uszkodzono w kilku miejscach linię kolejową do Murmańska oraz urządzenia transportowe kolo Kandalakczy. Na całym froncie zestrzelono razem 118 samolotów sowieckich, a stracono 6 własnych.

ZACHÓD ...

Berlin. — Na różnych mozarach nurkowe Rzeszy zatopili po zacieklej walce — 17 statków nieprzyjacielskich o łącznej pojemności 104.000 ton. Statki te należały do silnie brońonego konwoju morskogo.

AFRYKA

Berlin. — Na froncie tuniskim były tylko walki lokalne. Bombowce i samoloty nurkujące atakowały kolumny aprowicacyjne nieprzyjaciela i wyrzadzili poważne szkody.

Rzym. — Dość ożywiona akcja powietrzna. Zestrzelono 11 maszyn nieprzyjacielskich w Tunisie oraz bombardowano z powodzeniem porty w Trypolitanii i Algierii.

Z DEKLARACJĄ P. MAJSKIEGO

Londyn. — P. Majski, ambasador ZSRR w Wielkiej Brytanii, zabierając głos podczas obchodu z okazji 25-lecia czerwonej armii — ostrzegł swych angielskich słuchaczy przed zbyt optymistycznym w związku z ostatnimi sukcesami sowieckimi na froncie wschodnim.
Ambasador stwierdził, iż „byłoby wielkim błędem uważać, że Niemcy są już u krańca swych sił oraz podkreślił, iż odniesienie przez Rosjan sukcesy zostały osiągnięte za cenę tysięcy i tysięcy istnień ludzkich, zniszczenia wielu miast itp.”
Na zakończenie mówca wezwał sojuszników do „dania Rosji bardziej skutecznej pomocy, niż dotąd.”

800 ludzi tonie na Atlantyku

Lizbona. — Po zawiadomieniu, iż na Atlantyku zatopiono w początkach bm. dwa statki i jeden większy transportowiec, specjalny komunikat sekretariatu stanu do spraw morskich USA, wyjaśnia, iż porażkę ofiarom znajdujące się w ręku wojskowych i marynarzy amerykańskich.

Oba parowce zostały storpedowane i zatopione na Północnym Atlantyku, podczas nocnych ataków nurkowych nieprzyjaciel-

Komisariat Generalny do spraw Przymusu Pracy

Vichy. — Ustawa dotycząca utworzenia tego Komisariatu została ogłoszona w „Dzienniku Urzędowym”. Komisarz generalny, który zamianowany zostanie specjalnym dekretem, podlegać będzie bezpośrednio Szefowi Rządu, który będzie mógł przekazać swe funkcje pod tym względem jednemu z Sekretarzy Stanu. Zadaniem Komisarza będzie regularne wykonywanie obowiązków pracy przymusowej przez wszystkie osoby do tego powołane.

Będzie on obowiązany czuwać nad ochroną interesów

moralnych i materialnych zainteresowanych i ich rodzin — drogą tworzenia odpowiednich organizacji społecznych.

Równocześnie z organizacją Komisariatu generalnego, utworzona zostanie Rada zwierzchnia pracy obywatelskiej i Obóz Pracy dla Młodzieży. Składając się ona będzie, pod przewodnictwem Ministra Wychoowania Narodowego, z 5 — 10 członków kompetentnych w kwestiach wychowania i przygotowania zawodowego, mianowanych przez kierownika Rządu zśród osób zaleconych przez ministra Wychoowania.

Komisariat generalny będzie upoważniony do zawierania wszelkich umów i kontraktów, mogących przyspieszyć lub ułatwić wykonanie obowiązku pracy.

Specjalnym dekretem ustalone zostaną warunki pracy obywatelskiej i uczniowie uczęszczający normalnie do szkół wyższych, średnich, powszechnych i technicznych, tak publicznych, jak i prywatnych, urodzeni między 1 stycznia 1920 a 31 grudnia 1922, a podlegający obowiązkowi pracy obywatelskiej, wykonując ją będą w Paryżu, po 1 września 1943 r. Praca ich podzielona zostanie na 2 okresy: w pierwszym z nich młodzież będzie oddana pod zwierzchnictwo Komisariatu gen., w drugim zaś, nie przerywając zajęć szkolnych, będzie wykorzystana w inny sposób.

W ten sposób ucząca się młodzież, narowni z młodzieżą robotniczą i wiejską, pociągnięta będzie do jednakowych świadczeń na rzecz narodu.

GRENOBLA. — Słynny mistrz narciarski Allais zmarł si poważnie pod czas zawodów. Leższe obrażenia poniesił pp. H. Thilliere i E. Coulet.

W kilku wierszach

BERLIN. — Nowy aparat radiowy (odbiorczy i nadawczy) waży tylko 12 kg i powoła na komunikowanie się na odległość 35 km.

VICHY. — Zapowiedziano projekt ustawy w sprawie skutecznego zabezpieczenia wynalazków przez odpowiednią patenty.

MARSYLIA. — Przydział po 1 kg. ziemniaków za znaczek N. 67. Po 250 gr. makaronu za znaczek DX i po 500 gr. za DW z b. m. 250 gr. suchych jarzyn za znaczki DA, DB, DC, DD, DE. Po 250 gr. wiskochi arcybiskupa za DK z b. m. — dla wszystkich kategorii, z wyjątkiem A i C. 55 gr. margaryny za znaczki GA, GB, GC. Dla kate. „W” pudełko pastylki mienego za znaczki DG i 12.

MACON. — Jeden z miejscowych rolników twierdzi, iż „ze słoneczników można otrzymać olej, mąkę, miazę, miazę kawy, paliwo dla motorów, wycieczny dla bydła i doskonały tyton”.

WASZYNGTON. — Krajowy związek dziennikarzy ogłasza statystykę wojennych swych członków: 18 zabitych, 26 rannych, 7 zaginionych oraz szereg jeńców.

VICHY. — Sprzedaż kart podlega ograniczeniom, a zezwolenia wydają urzędy lokalne, zależnie od Komisariatu gen. do spraw sportowych.

WATYKAN. — Premia w sumie 30 tys. lirów, wyznaczona przez Akademię Pontyfikálną, została przyznana w tym roku znanemu geologowi francuskiemu p. de Margerie.

Aleksander Świętochowski

Upadek Powstania styczniowego jest zarazem kresem tak przewspaniałe, wzbudające poezję — epiki romantycznej i ołwiarciem nowego okresu w literaturze, filozofii i życiu polityczno-społecznym — pozytywizmu.

Świętochowski, urodzony w roku 1849 rozpoczął swą pracę publicystyczną młodo. Mając lat 21 zaczął pisać artykuły polityczno-społeczne i literackie w „Przeglądzie Tygodniowym” i w „Przeglądzie Tygodniowym” — a w tym czołowy publicysta epiki Aleksander Świętochowski pisujący wówczas pod pseudonimem Władystawa Okolskiego.

Świętochowski, urodzony w roku 1849 rozpoczął swą pracę publicystyczną młodo. Mając lat 21 zaczął pisać artykuły polityczno-społeczne i literackie w „Przeglądzie Tygodniowym” i w „Przeglądzie Tygodniowym” — a w tym czołowy publicysta epiki Aleksander Świętochowski pisujący wówczas pod pseudonimem Władystawa Okolskiego.

Świętochowski, urodzony w roku 1849 rozpoczął swą pracę publicystyczną młodo. Mając lat 21 zaczął pisać artykuły polityczno-społeczne i literackie w „Przeglądzie Tygodniowym” i w „Przeglądzie Tygodniowym” — a w tym czołowy publicysta epiki Aleksander Świętochowski pisujący wówczas pod pseudonimem Władystawa Okolskiego.

JUTRO:
POCZĄTKI HISTORII Powszechniej

QUO VADIS? — 129

ze obojętnie powiedział tym ludziom — choćby im zaprzysięż, że wróci Ligie Pomponii Grecynie, to mu mają prawo nie wierzyć i nie uwierzą. Przecie mógł to uczynić już dawniej; przecie mógł, zamiast przesładować Ligie udac się do Pomponii — przecie mógł, że się posiadał wyzka, a w takim samym Pomponia byłaby odszukała i zabrała napowrót dziewczynę. — Niet czar, że żadne tego rodzaju przeczecia nie zdołają, ich wstrzymać i żadna uroczysta przysięga nie zostanie przyjęta, tambarczaj, że, nie będąc chrześcijaninem, mógłby im chyba przysięda na bogów niemieckich, w których sam nie bardzo wierzył, a których oni uważali za nie duchy.

Pragnął jednak rozpaczywie przejechać i Ligie, i tych jej opiekunów — jakimkolwiek sposobem, na to zaś potrzebował czasu. Chodziło mu także o to, by choć kilka dni patrzeć na nią, jak tonacemu każdy odgiem deski, lub wioząc wydzia się z abzieniem, tak i jemu wydawało się, iż przez kilka dni zdoła może powiedzieć coś takiego, co go do niej zbliży, że może coś obmyśli, że może coś znaleźć pomyslnego.

Wiec, zebrawszy myśli, rzekł:
— Posuchajcie mnie, chrześcijanie. Wczoraj byłem wraz z wami na Ostyryanum i słuchałem waszej nauki, ale choćbym jej nie znał, wasze uczynki przekonalyby mnie, iż jesteście ludzie uczciwi i dobrzy. Powiedziecie owej wdowie, która zamieszkuje ten dom, aby została w nim, wy zostaniecie także i mnie pozwolicie zostać. Niech ten człowiek (tu zwrócił wzrok na Glauka), który jest lekarzem lub przynajmniej zna się na opytywaniu ran, powie, czy można murze dziś przenosić. Jestem chory i mam złamane ramie, które musz choć kilka dni zostać nieruchome — i dlatego oświadczam wam, iż nie ruszę się stąd, chyba mnie przemocą wyniesiecie.

Tu przerwał, bo w rozbitie jego piersi zbrakło oddechu. Kryspus zaś rzekł:
— Nikt panie, nie usyję przeciw tobie przemocy, my tylko umiemy stać nasze głowy.

Na to nieprzyjaciółko do oporu młody człowiek, zmarszczył brwi i rzekł:
— Pozwól mi odeszść.

O Krotona, którego zdusił Urzus, nikt nie zapyta; miał dziś jechać do Benenutu, dokąd wzywał go Watyniusz, wszyscy więc będą myśleli, że wyjechał. Gdyż wyszedł z Krotoneon do tego domu, nie widział nas nikt, prócz jednego Greka, który był z nami w Ostyryanum. Powiem wam gdzie mieszka, wyprawdzie mi go — ja zaś nakazę mu milczenie, abowiem jest to człowiek przezemnie platny. Do domu mego napisz list, żeś wyjechał także do Benenutu. Gdyby Grek już dai znać prefektowi, oświadcze mu, że Krotoneon sam zabili, i że on to zlamal mi rękę. Tak uczynię, na cienie ojca i matki mojej! — a wiec możecie tu pozostać bezpiecznie, gdyż wlos nie spadnie z żadnej głowy. — Sprowadzie mi przedko Greka, który zwie się Chilon Chilonides!

— Wiec Glaukus zostanie przy tobie, panie — rzekł Kryspus — i wraz z wdową będzie miał pieczę nad tobą. Winiętych zmarszczył brwi jeszcze silniej.
— Uważ, stary człowieku, co powiem: — rzekł — widzianem

